

A román külügyminiszter azt válaszolta, hogy ez a tiltakozás jogosulatlan, minthogy a vizsgálat folyamán már eddig is kétségkívül kiderült, hogy Sir Hoarenak magának is része van a romboló tervekben és ezért őt súlyos felelősség terheli. Emiatt román kormány véleménye szerint az angol követ legfeljebb csak visszahívását kérheti, de nem teheti kockára az Anglia és Románia közötti normális kapcsolatokat.

Bukarest, október 3. Konstantinescu őrnagyot Ploestiben letartóztatták és az egyik bukaresti börtönbe szállították. Házkutatás során kézi gyártású gyújtóbombát találtak lakásán. Konstantinescu bevallotta, hogy együtt dolgoz-

zott a néhány nappal ezelőtt letartóztatott angol ügynökökkel.

Amerika nem erősíti távolkeleti hajóhadát

Washington, október 3. A Német Távirati Iroda jelenti: Knox tengerészeti miniszter esütörtökön közölte, hogy az Egyesült-Államok a csendesóceáni legújabb fejlemények miatt nem akarja megerősíteni távolkeleti hajóhadát, sem a Jangce folyó őrségét, sem pedig a Fülöp-szigeteken lévő helyőrségét. Knox tagadólag válaszolt arra a kérdésre, vajon a tengerészeti minisztérium tárgyalta-e Angliával a Singapur-ról. A miniszter kijelentette továbbá, hogy eddig még nem történt intézkedés arról, hogy az Egyesült-Államok hajóhada baráti látogatást tegyen Ausztráliában és Újzéländben.

Rabszállító autóban szíj kötéllel fojtották meg Codreanu és társait

Dinulescu csendőrnagy vallomása Calinescu miniszterelnöknek a vasgárdisták megölésében való szerepéről

Bukarest, október 3. A Német Távirati Iroda jelenti: Horia Sima, a légionárius mozgalom vezére, elrendelte a légionáriusokon régebben elkövetett gyilkosságok kivizsgálását. A vizsgálatok vezetésével Dumilescu Borsa lelkész, régi légionáriust bízta meg.

Dinulescu csendőrnagy kihallgatása után máris sikerre vezetett Dumilescu fáradozása. Dinulescu elmondta, hogy ő vezényelte Codreanu és a többi 13 meggyilkolt vezető kivégzését. Dinulescu a következőket jelentette:

Egy nap parancsot kapott, hogy jelenjék meg Calinescu volt miniszterelnöknel, akinek dolgozószobájában már ott találta Benaliu tábornokot, a csendőrség főparancsnokát. Calinescu közölte vele, hogy állampolitikai okokból meg kell gyilkolni Codreanu, valamint 13 legfontosabb munkatársát és közölték vele, hogy ez a király kívánsága is. Benaliu megerősítette ezt az állítást és parancsot adott a gyilkosság végrehajtására. Dinulescu erre 1938. november 29-én este a rimnik-sarati fegyverházban levő Codreanu és 13 társát egy rendőri ácnocsiba rakatta. Mindegyik légionárius mögött egy csendőr foglalt helyet, tehát összesen tizenhét válogatott legény, mindnyájan románok.

November 30-án a hajnali órákban a Bukarestből Plojesti felé vezető országúton Dinulescu őrnagy egy kézilámpával megadta az

előre megbeszélte jelt, mire a 14 csendőr mind-egyike az előtte ülő légionárius nyakára szíjat dobott és azt két kézzel mindaddig húzta, amíg csak az áldozatok életjelt adtak magukról.

Hajnali négy órakor a koesi Bukarestbe érkezett és a katonai fegyverház szolgálatát Hliva-erődbe hajtott. Az erőd udvarán már három nappal azelőtt egy hatalmas gödört ástak. Amikor a koesi az udvarra érkezett, revólverekből és puskákból többször rálöttek a holttestekre, majd a gödörbe dobálták azokat. A következő napon a holttesteket ismét kiásták és az erődítményen kívül egy másik gödörbe dobálták, húsz üveg kénsavval leöntötték, majd betonréteggel takarták le és csak azután hanyták rá földet.

A csendőrörmesterék fejenként 20.000 lejt kaptak, Dinulescu állítólag 200.000 lejt kapott.

16 millió elcsikkasztásával vádolják Titeanu-t

Bukarest, október 3. Titeanu Jenő volt sajtó- és propagandaminisztert a vizsgálóbíró esütörtökön ismét kihallgatta. A kihallgatás mintegy két óra hosszat tartott és annak eredménye alapján a vizsgálóbíró elrendelte Titeanu letartóztatását. A volt minisztert 16 millió lej elcsikkasztásával vádolják.

Nagyszabású társadalmi akció Debrecenben az egyetem megcsonkítása ellen

A civisváros nem akarja átengedni Szegednek természettudományi és matematikai tanszékét

Debrecen, október 3. Nagyszabású értekezleten tiltakozott az itteni Társadalmi Egyesületek Szövetsége a debreceni egyetem megcsonkítása ellen. A debreceni vitézi színházban megtartott értekezleten Erdőss István dr., a TESz főtitkára előadta, hogy hírt kaptak arról, hogy a debreceni Tisza István egyetem természettudományi és matematikai tanszékét Szegedre akarják vinni. A főtitkár kifejtette, hogy Debrecen semmiképpen sem hozhat ilyen nagy áldozatot azért, hogy Szeged kárpótolva legyen az elvesztett kolozsvári egyetemért. Megemlítette azt is, hogy a természettudományi és matematikai tanszéknek Szegedre történő áthelyezését minden eszközzel igyekeznek megakadályozni: Vay László báró, Debrecen képviselője, Lossonczy István főispán, Mitrovics Gyula debreceni egyetemi rektor és Kölcsey Sándor dr. polgármester sokat fáradoztak már ennek érdekében.

Az értekezlet elhatározta, hogy a Kabinetiroda útján egyenesen a kormányzóhoz küldenek feliratot, ebben kéri a tanszék áthelyezésének megakadályozását. Ennek a felterjesztésnek másolatát eljuttatják a miniszterelnökhöz és a kultuszminiszterhez is. Ezután rendkívüli közgyűlés összehívását indítványozták, mert Debrecen városa, amely annakidején a Tisza István-egyetem megalapításánál az egyik ténnyezőként szerepelt, nem nézheti el szó nélkül az egyetem megcsonkítását.

Mindenesetre megbecsülésre méltó az a tűz-

és lelkesedés, amellyel Debrecen harcol egyetemének csorbíthatatlanságáért, azonban Szegedet az irányban nem érheti semmiféle vád és támadás, hiszen Szeged sohasem kérte, hogy a Tisza István-tudományegyetem természettudományi tanszékét hozzák ide. Viszont nekünk, szegedieknek éppen úgy kell harcolnunk a mi Horthy Miklós-tudományegyetemünk csorbíthatatlanságáért s ehhez a harcunkhoz erőt, példát meríthetünk Debrecen küzdelméből, amelyet egyeteméért folytat. Mi nem azért harcolunk, hogy más városok áldozatosan fenntartott egyetemének megerősítésével állítsák fel Szegeden az új, Horthy Miklós-tudományegyetemet, csupán azért, hogy ez az egyetem méltó legyen azokhoz az áldozatokhoz, amelyeket Szeged városa az elmúlt húsz esztendőn keresztül hozott egyeteméért.

Nehézségek a kolozsvári egyetem megnyitása körül

Kolozsvár, október 3. Szily Kálmán vallás- és közoktatásügyi államtitkár, aki napok óta Kolozsvárról tartózkodik, a Magyar Távirati Iroda munkatársa előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Megvizsgáltam, hogy mikor és hogyan lehet megkezdeni a magyar egyetemi tanítást. Ezzel kapcsolatban igen nagy nehézségekkel találkoztam. Ami az épületek számát és nagyságát illeti, azok nagy általánosságban elegendők lesznek, a felszerelésben azonban igen nagy hiányok vannak, mert a román egyetemi tanárok az intézetek és klinikák felszereléséből nagyon sokat elvitték.

Van olyan intézet is, ahol csak a csupasz falak maradtak, viszont van egy-kettő, amelyben majdnem minden megvan. Az intézetek nagy többsége olyan állapotban van, hogy a tanításhoz, illetőleg a beteggyógyításhoz feltétlenül szükséges tárgyak és eszközök megvannak. A tudományos munkához szükséges eszközöket a románok elvitték.

— Nem lehet elhallgatni továbbá azt az egészen sajnálatos nehézséget, hogy a román egyetemeken a tanulás pénzügyi feltételei a hallgatók számára sokkal kedvezőbbek voltak, mint a magyar egyetemeken, vagyis a hallgatóknak lényegesen kisebb összegbe került az egyetemi tanulás, mint Magyarországon. Gondoskodni fogunk ebben a tekintetben a kolozsvári egyetem hallgatóinak tanulmányaikban való támogatásáról, hogy anyagi terhük ne legyenek súlyosabbak, mint régen voltak.

— Ami a kolozsvári tudományegyetem megnyitását illeti, remélhető, hogy az ünnepélyes megnyitás már október második felében megtörténhetik és az előadások november első hetében kezdődnek.

Kolozsvárt, vagy Nagyváradon állítják fel az új műegyetemet

Budapest, október 3. A szakköröket igen foglalkoztatja a mérnökihiány problémája. A mérnöki karban mutatkozó hiányokat mielőbb pótolni kell. Budapestről érkezett híradás szerint a Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége mozzalmat indított a mérnökihiány pótlása érdekében második műegyetem felállítására. Az új országnak a régivel sokkal nagyobb mérnöki karra lesz szüksége s ezért nyomós érvek szólnak egy új műegyetem felállítása mellett. Az új műegyetemért Kolozsvár és Nagyvárad versengenek.

Október második felében megy Olaszországba Teleki földművelésügyi miniszter

Budapest, október 3. Tassinari olasz földművelésügyi miniszter vitéz Teleki Mihály gróf meghívására az idén tavasszal több napot töltött Magyarországon, megtekintette a mezőgazdasági kiállítást, továbbá a bábolnai és kisbéri állami ménésbirtokot. Tassinari miniszter hazaérkezése után meleg baráti hangon írt levélben meghívta Olaszországba Teleki Mihály grótot, aki ennek a szívélyes meghívásnak a rendkívüli viszonyokkal összefüggő elfoglaltsága miatt a nyáron nem tehetett eleget.

Illetékes helyről származó értesülés szerint Teleki Mihály gróf október második felében utazik Olaszországba, hogy a Budapesten megkezdett eszmecsereket folytassa és tanulmányozza az olasz telepítéseket, továbbá a Bonifica Integrelé-nek elnevezett nagyarányú talajjavítási és mezőgazdasági szervezési munkálatokat, amelyek a Mussolini által inaugurált fasista agrárpolitika csodálatraméltó alkotásait hozzák létre.

—oOo—

A Völkischer Beobachter cikke Magyarországról megerősödéséről

Berlin, október 3. A Német Távirati Iroda jelenti: „Az új Magyarország minden ereje szabadon áll a belső feladatokra” — írja a Berliner Börsenzeitung budapesti állandó levelezője. A cikk a következőket tartalmazza:

A magyar külpolitika többé nem áll nehéz feladatok előtt. Magyarország európai helyzete világos és elhelyezkedése a tengelyhatalmakhoz nyilvánvaló. Ami a szomszédállamokhoz való viszonyt illeti, a magyar-német szomszédai kapcsolatokat a hagyományos barátság jellemzi és a két ország között természetesen mind bensőbbé váló szemmel láthatóan érvényesül abban az elrendezésben, amely Magyarországot a középeurópai térbe és gazdasági egységbe beilleszti.

A kezdeti nehézségek elsimítása után Magyarország és Szlovákia között is jó viszony alakul ki. Oroszország Lengyelországgal összeomlása után határszomszédságba jutott Magyarországgal. A Szovjet és Magyarország között korrekció viszony áll fenn. Románia irányában, amelynek határait a tengelyhatalmak szavatolták, a kapcsolatok újalakulása várható. Csáku István gróf külügyminiszter nemrégiben kijelentette, hogy Magyarország és Románia között mindig áll az új barátságos viszonylatra. A magyar-jugoszláv kapcsolatok barátságosak.

Magyarországnak tehát megerősödött és tisztá európai kapcsolataira támaszkodva, a szomszédai feszültségektől nem veszélyeztetve, minthogy ezeket mind kiküszöbölték, most minden erejét az ország hátszejében megoldásra váró feladatoknak szentelheti. Magyarország igazságos határokkal rendelkezik most és európai helyzete megszilárdult. Benn az országban azonban hatalmas szociális és politikai feladatok jelentkeznek, amelyek minden téren átfogó terveket és munkát kívánnak.